

**USAGLAŠAVANJE PRAVNE REGULATIVE SA
PRAVNIM TEKOVINAMA EVROPSKE UNIJE**

Priredio: redovni profesor dr Milorad Bejatović

**HARMONISATION OF STATE LEGISLATION WITH
EU LEGAL ACQUISITIONS**

Edited by: full professor Milorad Bejatovic, Ph.D.

Pravni fakultet za privredu i pravosuđe
Univerzitet Privredna akademija u Novom Sadu
Faculty of Law for Commerce and Judiciary
University Business Academy Novi Sad

Novi Sad 2018.

Zbornik referata sa međunarodnog naučnog skupa održanog
od 20. – 22. septembra 2018. godine u Novom Sadu,
u organizaciji Pravnog fakulteta za privredu i pravosuđe
Univerziteta Privredna akademija u Novom Sadu.

Izdavač:

Pravni fakultet za privredu i pravosuđe
Univerzitet Privredna akademija u Novom Sadu,
Geri Karolja br. 1, telefon: 021 400 – 499
Web: www.pravni-fakultet.info

Recenzenti:

Prof. dr Milorad Bejatović	Doc. dr Predrag Mirković
Prof. dr Mirko Kulić	Doc. dr Darko Golić
Prof. dr Zoran Pavlović	Doc. dr Sanja Škorić
Prof. dr Nenad Avramović	Doc. dr Nenad Bingulac
Prof. dr Miloš Marković	Doc. dr Marijana Mladenov
Prof. dr Jelena Matijašević-Obradović	Akademik prof. dr Branko Vučković

Za izdavača:

Prof. dr Marko Carić

Urednik:

Prof. dr Milorad Bejatović

Štampa:

Štamparija FELJTON, Novi Sad

Tiraž: 75

ISBN

978-86-6019-083-5

Programski odbor:

Prof. dr MARKO CARIĆ | Dekan Pravnog fakulteta za privredu i pravosuđe
- Univerzitet Privredna akademija u Novom Sadu | Republika Srbija
Prof. dr MILORAD BEJATOVIĆ | Redovni profesor Pravnog fakulteta za privredu i
pravosuđe - Univerziteta Privredna akademija u Novom Sadu | Republika Srbija
Akademik prof. dr MIODRAG N. SIMOVIĆ | Sudija Ustavnog suda Bosne i
Hercegovine | Republika Bosna i Hercegovina
Prof. dr BORČE DAVITKOVSKI | Pravni fakultet „Justinijan Prvi“ - Univerzitet
„Sv. Kiril i Metodij“ u Skoplju | Republika Makedonija
Akademik prof. dr KOSTADIN PUŠARA | Redovni profesor – emeritus i specijalni
savetnik na Univerzitetu Ujedinjenih nacija za mir i razvoj u Beogradu |
Republika Srbija
Prof. dr BORA ČEJOVIĆ | Profesor Univerziteta u penziji |
Predsednik krivičara Srbije | Republika Srbija
Akademik prof. dr BRANKO VUČKOVIĆ | Predsednik Osnovnog suda u Kotoru |
Predsjednik Udruženja za krivično pravo i kriminalnu politiku Crne Gore |
Republika Crna Gora
Prof. dr ZORICA DRLJAČA | Advokat u Banja Luci, vanredni profesor na
Univerzitetu „Apeiron“ u Banja Luci, Univerzitetu za poslovne studije u Banja
Luci i Pravnom fakultetu Univerziteta za poslovni inženjering i menadžment u
Lukavici | Univerzitet „Apeiron“ u Banja Luci | Bosna i Hercegovina

Organizacioni odbor:

Prof. dr Milorad Bejatović
Prof. dr Miloš Marković
Doc. dr Predrag Mirković
Doc. dr Darko Golić
Doc. dr Sanja Škorić
Prof. dr Nenad Avramović
Akademik prof. dr Vesna Vučković
Akademik prof. dr Kostadin Pušara
Prof. dr Mile Matijević
Doc. dr Marijana Mladenov

Sekretar:

Tanja Praštalo, msr. pravnik

Proceedings of the International Scientific Conference
held from September 20 – 22, 2018 in Novi Sad,
organized by the Faculty of Law for Commerce and Judiciary
University Business Academy in Novi Sad

Publisher:

Faculty of Law for Commerce and Judiciary
University Business Academy in Novi Sad,
Geri Karolja No.1, telephone: 021 / 400 – 499
Web: www.pravni-fakultet.info

Reviewers:

Milorad Bejatovic, PhD
Mirko Kulic, PhD
Zoran Pavlovic, PhD
Nenad Avramovic, PhD
Milos Markovic, PhD
Jelena Matijasevic-Obradovic, PhD
Predrag Mirkovic, PhD
Darko Golic, PhD
Sanja Skoric, PhD
Nenad Bingulac, PhD
Marijana Mladenov, PhD
Branko Vuckovic, PhD academician

For the Publisher:

Marko Caric, PhD - Dean

Editor-in-Chief:

Milorad Bejatovic, PhD

Print:

Print shop FELJTON, Novi Sad

Circulation: 75

ISBN
978-86-6019-083-5

Program Committee:

MARKO CARIC, PhD | Dean of the Faculty of Law for Commerce and Judiciary
- University Business Academy in Novi Sad | Republic of Serbia
MILORAD BEJATOVIĆ, PhD | Full Professor at the Faculty of Law for
Commerce and Judiciary - University Business Academy in Novi Sad |
Republic of Serbia
MIODRAG N. SIMOVIĆ, academician | Judge of the Constitutional Court of
Bosnia and Herzegovina | Bosnia and Herzegovina
BORCE DAVITKOVSKI, PhD | Faculty of Law „Iustinianus Primus“ - Ss. Cyril
and Methodius University in Skopje | Republic of Macedonia
KOSTADIN PUSARA, academician | Full Professor - Emeritus and Special
Advisor at the European Center for Peace and Development - University for Peace
established by the United Nations, Belgrade | Republic of Serbia
BORA CEJOVIĆ, PhD | Professor of University in Pensions |
President of the Serbian Association for Criminal Law | Republic of Serbia
BRANKO VUCKOVIĆ, academician | President of the Basic Court in Kotor |
President of the Association for Criminal Law and Criminal Policy of Montenegro |
Republic of Montenegro
ZORICA DRLJACA, PhD | Lawyer in Banja Luka, Associate Professor at
University Apeiron in Banja Luka, University of Business Studies in Banja Luka
and University of Business Engineering and Management in Lukavica |
“Apeiron” University in Banja Luka | Bosnia and Herzegovina

Organizing Committee:

Milorad Bejatovic, PhD
Milos Markovic, PhD
Predrag Mirkovic, PhD
Darko Golic, PhD
Sanja Skoric, PhD
Nenad Avramovic, PhD
Vesna Vuckovic, PhD academician
Kostadin Pusara, PhD academician
Mile Matijevic, PhD
Marijana Mladenov, PhD

Conference Secretary:

Tanja Prastalo, LL.M

Doc. dr Marijana Mladenov,

*Docent na Pravnom fakultetu za privredu i pravosuđe u Novom Sadu,
Univerzitet Privredna akademija u Novom Sadu
E-mail: alavuk@pravni-fakultet.info*

Msr Vladimir Avramović,

*Saradnik u nastavi na Pravnom fakultetu za privredu i pravosuđe u Novom Sadu,
Univerzitet Privredna akademija u Novom Sadu
E-mail: avramovicvladimir89@gmail.com*

HARMONIZACIJA PROPISA REPUBLIKE SRBIJE SA PRAVOM EVROPSKE UNIJE U OBLASTI UPRAVLJANJA OTPADOM

Apstrakt:

Značajan aspekt procesa pridruživanja Republike Srbije Evropskoj uniji predstavlja transponovanje pravnih akata Unije u sferi zaštite životne sredine, uključujući i segment koji se odnosi na materiju upravljanja otpadom. U radu su najpre razmatrane odredbe Okvirne Direktive o otpadu 2008/98/EC, koja čini krucijalnu komponentu politike upravljanja otpadom u Evropskoj uniji, kao i drugih relevantnih propisa u predmetnoj oblasti. Posebna pažnja posvećena je analizi Zakona o upravljanju otpadom iz 2009. godine kao najznačajnijem propisu sa aspekta regulisanja navedene materije u okviru pravnog sistema Republike Srbije. Osnovni cilj rada odnosi se na doprinos u kontekstu sagledavanja i eventualnih izmena nacionalnih propisa kojima će Community acquis u navedenoj oblasti biti transponovan u pravni okvir Republike Srbije.

Ključne reči: *upravljanje otpadom, Okvirna Direktiva o otpadu 2008/98/EC, Zakon o upravljanju otpadom.*

1. UVODNA RAZMATRANJA

Poslednjih decenija, u kontekstu zaštite i očuvanja životne sredine, pitanja upravljanja otpadom, njegova reciklaža i adekvatno odlaganje, predstavljaju probleme globalnih razmera. Procene su da je ukupna količina otpada u državama članicama Evropske unije u 2014. godini iznosila 2.503 miliona tona, što je najveća zabeležena količina otpada u periodu od 2004. do 2014. godine.¹ Negativan uticaj

¹ Eurostat, Statistics Explained, Waste statistics, (2018, Maj 14), preuzeto sa: http://ec.europa.eu/eurostat/statistics-explained/index.php?title=Waste_statistics

koji povećanje količine otpada ima na životnu sredinu podrazumeva trajni gubitak materijalnih i energetskih resursa, zagađenje vazduha, vode i zemljišta. Navedene činjenice postavljaju materiju upravljanja otpadom u fokus problema degradacije životne sredine kako u razvijenim zemljama, tako i u zemljama u razvoju.²

Države članice Evropske unije su pitanju upravljanja otpadom posvetile posebnu pažnju i inicirale usvajanje nacionalnih i međunarodnih propisa koji regulišu navedenu materiju. Poslednjih trideset godina otpad se nalazi u centru evropske politike za zaštitu životne sredine i za to vreme postignut je značajan napredak u ovoj oblasti, te su, između ostalog, brojne evropske države počele da razvijaju i primenjuju inovativne tehnike za tretman opasnog otpada.

U Republici Srbiji upravljanje otpadom karakteriše nedovoljno izgrađena društvena svest, loša organizacija posla, nerentabilno ekonomsko poslovanje i neadekvatan kvalitet pruženih usluga, što dovodi do loših rezultata u očuvanju životne sredine.³ Javnost u našoj zemlji postepeno spoznaje problem otpada i postupanje s otpadom. Problem se identifikuje kao individualan jer ugrožava interese uže teritorijalne zajednice, a i reakcija je najčešće srazmerna negativnim efektima, a ređe izaziva osudu ili postupanje celokupne zajednice. Na nivou društvene zajednice, dosadašnja praksa pokazuje, da se upravljanje otpadom u Srbiji svodi na odlaganje istog na lokalne deponije koje ne zadovoljavaju tehničko-tehnološke normative, a samim tim ni higijenske minimume.

2. PRAVNI OKVIR EVROPSKE UNIJE U OBLASTI UPRAVLJANJA OTPADOM

Proces pridruživanja Republike Srbije Evropskoj uniji, sticanje statusa kandidata, između ostalog, podrazumeva harmonizaciju i implementaciju pravnih normi Evropske unije koje se odnose na materiju upravljanja otpadom. Regulativu Unije u navedenoj oblasti moguće je sagledati kroz tri kategorije:

- Pravni okvir kojim se uređuje sfera upravljanja otpadom
- Direktive koje uređuju pitanja tretmana otpada
- Direktive koje se tiču posebnih tokova otpada, odnosno dobara koja nakon upotrebe postaju posebni tokovi otpada.⁴

2 Chandrappa R, Bhusan Das D, (2012), *Solid Waste Management: Principles and Practice*, Springer Science & Business Media, str.4

3 Videti više: Nikolić, M. (2016), Uppedna analiza izabranih pokretača integrisanog sistema upravljanja otpadom na bazi pokazatelja u opštinama u Srbiji, doktorska disertacija, Fakultet za ekologiju i zaštitu životne sredine, Univerzitet „Union- Nikola Tesla“ Beograd, str.9.

4 Mihajlović, V., (2015), Model upravljanja otpadom zasnovan na principima smanjenja negativnog uticaja na životnu sredinu i ekonomske održivosti, Doktorska disertacija, Fakultet tehničkih nauka, Univerzitet u Novom Sadu, str.25.

Kao ključne propise u materiji upravljanja otpadom treba izdvojiti Okvirnu Direktivu o otpadu 2008/98/EC, Direktivu o deponijama 1999/31/EC i Direktivu o ambalaži i ambalažnom otpadu 1994/62/EC. Navedni propisi predstavljaju poseban predmet razmatranja u radu.

Okvirna Direktiva o otpadu 2008/98/EC definiše osnove politike upravljanja otpadom u Evropskoj uniji.⁵ Kroz ovaj pravni akt uspostavlja se hijerarhija upravljanja otpadom, od prevencije kao najboljeg načina, preko ponovne upotrebe otpada i reciklaže, energetskog iskorišćenja otpada do deponovanja kao najmanje preporučljivog načina upravljanja otpadom, sa aspekta zaštite životne sredine i zaštite zdravlja. Cilj Direktive je definisanje mera za sprečavanje i smanjenje štetnog uticaja koji nastaje generisanjem otpada na životnu sredinu i ljudsko zdravlje.⁶ U skladu sa zahtevima Direktive, države članice Unije su harmonizovale propise, te su zaključno sa 2015. godinom uspostavile funkcionalni sistem odvojenog sakupljanja otpada za metal, papir, plastiku i staklo. Istovremeno su preduzele i efektivne mere da recikliraju najmanje polovinu komunalnog otpada, kao i najmanje 70% neopasnog građevinskog otpada i otpada nastalog od rušenja građevinskih objekata.⁷

Direktiva o deponijama 1999/31/EC propisuje osnovna načela i način funkcionisanja sistema upravljanja otpadom.⁸ Osnovna zamisao Direktive odnosi se na izgradnju sistema koji će obezbediti postepeno smanjenje količina biorazgradivog otpada koji se odlaže na deponije. Cilj Direktive manifestuje se u definisanju mera, uputstava i smernica, kako bi se postiglo sprečavanje ili smanjenje štetnih efekata deponija otpada na životnu sredinu, na površinske i podzemne vode, zemljište, vazduh i ljudsko zdravlje. Ciljevi se uspostavljaju u odnosu na količinu biorazgradivog komunalnog otpada generisanog 1995. godine, koja predstavlja referentnu godinu za Evropsku uniju petnaestorice. Referentna godina može biti i druga godina koja je dogovorena tokom pregovora o pristupanju Evropskoj uniji. Najkasnije dve godine od datuma stupanja na snagu ove Direktive, države članice donose zakone i druge propise koji su potrebni za usklađivanje i dužne su u roku od najviše pet godina da ispune prvi cilj, a to je smanjenje količine biorazgradivog otpada na 75% od ukupne količine koja se odlaže na deponije. Članicama Evropske unije, koje odlažu više od 80% svog otpada na deponije, svaki od navedenih ciljeva može se produžiti za još 4 godine.⁹ Direktiva o deponijama, kao *pro futuro* propis predviđa primenu svojih odredbi i na postojeće deponije, kao i na izgradnju novih. Implementacija Direktive pretpostavlja aktivno učešće kontrolnih organa

5 Directive 2008/98/EC of the European Parliament and of the Council (2008) on waste and repealing certain Directives, Official Journal of the European Communities, L312.

6 Videti više: Mihajlović, V., (2015), Model upravljanja otpadom zasnovan na principima smanjenja negativnog uticaja na životnu sredinu i ekonomske održivosti, *op.cit.*, str.25.

7 Videti više: Davies P, (2017), *European Union Environmental Law: An Introduction to Key Selected Issues*. Taylor & Francis, Nottingham, str.217-268.

8 Directive 1999/31/EC of the European Parliament and of the Council (2004) on the landfill of waste, Official Journal of the European Communities, L182.

9 Videti više: Rades, C., Tilesman, E. (2008), *Advances in Environmental Research*, Nova Publishers, New York, Str.117.

država članica na izgradnji sistema i realizaciji principa upravljanja otpadom na deponijama. To podrazumeva da deponije koje ne ispunjavaju minimum higijensko tehnoloških i tehničkih uslova budu zatvorene ili modernizovane. Direktiva, pored operativnih troškova uključuje i procenu troškova zatvaranja deponije i održavanje deponije nakon zatvaranja za period od najmanje 30 godina, što Uredbom o odlaganja otpada na deponije Republike Srbije¹⁰ nije stipulisano.

U cilju eliminisanja negativnih dejstava ambalažnog otpada na životnu sredinu u državama članicama, Evropski parlament je doneo Direktivu o ambalaži i ambalažnom otpadu 94/62/EC.¹¹ Navedenom Direktivom nametnuta je obaveza državama članicama i potencijalnim kandidatima za članstvo da usklade nacionalnu normativu sa evropskim standardima u oblasti upravljanja ambalažom i ambalažnim otpadom. Kontinuitet izgradnje pravnog okvira zaštite životne sredine Unije u navedenom smislu nastavljen je 2004. godine kroz Direktivu 2004/12/EC kojom je predviđeno recikliranje najmanje 55% do 80% ambalažnog otpada, kao i ponovno iskorišćavanje najmanje 60% tog otpada.¹² Rok za ostvarenje ovog zadatka je najviše četiri godine.

Zaštitu životne sredine kroz smanjenje otpada na deponijama, Unija je pojektovala i kroz niz mera sa ciljem smanjenja električnog otpada i elektronske opreme, otpada iz vozila i drugih supstanci vezanih za navedenu opremu. U tom kontekstu donete su: Direktiva o električnom i elektronskom otpadu 2002/96/EC, Direktiva o istrošenim vozilima 2000/53/EC, Direktiva o ograničenju upotrebe određenih opasnih supstanci u električnoj i elektronskoj opremi 2002/95/EC, Direktiva o spaljivanju otpada 2000/76/EC, kao dokumenti koji obezbeđuju prevenciju nastajanja otpada, a u krajnjoj liniji doprinose ostvarenju cilja povećanja zaštite životne sredine.¹³

3. NORMATIVNI OKVIR REPUBLIKE SRBIJE U OBLASTI UPRAVLJANJA OTPADOM

Normativni okvir za upravljanje otpadom u Republici Srbiji nalazi se u fazi usaglašavanja sa relevantnim propisima Evropske unije. Upravljanje otpadom proglašeno je za delatnost od opšteg interesa i regulisano Zakonom o upravljanju otpadom iz 2009.godine.¹⁴ Ovaj Zakon je deo pregovaračkog poglavlja 27, koje još

10 Uredba o odlaganju otpada na deponije, Službeni glasnik Republike Srbije, broj 92/2010.

11 Directive 94/62/EC (2004) on packaging and packaging waste, Official Journal of the European Communities, L365.

12 Directive 2004/12/EC of the European Parliament and of the Council amending Directive 94/62/EC on packaging and packaging waste, Official Journal of the European Communities, L047.

13 Videti više: Kumar, U., Singh, D., (2013), E – Waste Management through Regulations, International Journal of Engineering Inventions 3 (2), str.6-14.

14 Zakon o upravljanju otpadom, Službeni glasnik Republike Srbije, broj 36/2009, 88/2010

nije otvoreno, i predstavlja jedan od oko 700 propisa koji treba da se usaglase sa pravom EU u oblasti zaštite životne sredine.¹⁵ Zakon o upravljanju otpadom utvrđuje osnovne principe i uređuje "klasifikaciju i vrste otpada, planiranje upravljanja otpadom, subjekte, odgovornosti i obaveze u upravljanju otpadom, upravljanje posebnim tokovima otpada, uslove i postupak izdavanja dozvola za prekogranično kretanje otpada, izveštavanje, finansiranje upravljanja otpadom, nadzor i druga pitanja od značaja za upravljanje otpadom."¹⁶

Uvažavajući značaj oblasti koju uređuje, Zakon je predvideo i planske dokumente i imenovao subjekte koji će ih realizovati. Strategija upravljanja otpadom poverena je Vladi Republike Srbije, koja propisuje nacionalne planove za pojedinačne tokove otpada, te koordinira izradu regionalnih i lokalnih planova upravljanja otpadom, kontroliše i evaluira postignute rezultate.¹⁷ Pored Vlade i Ministarstva nadležnog za sferu zaštite životne sredine, kao subjekti nadležni za upravljanje otpadom predviđeni su: autonomna pokrajina, jedinice lokalne samouprave, Agencija za zaštitu životne sredine, nevladine organizacije i organizacije za zaštitu potrošača i stručne organizacije za ispitivanje otpada.

U skladu sa odredbama Zakona o upravljanju otpadom, Vlada Republike Srbije donela je Uredbu o odlaganju otpada na deponiju¹⁸ sa ciljem, između ostalog, da se smanji komunalni otpad biorazgradivog tipa. U ovom trenutku u R. Srbiji nije definisana strategija smanjenja količina biorazgradivog komunalnog otpada koji se odlaže na deponije, ali je za očekivati, imajući u vidu politiku Unije u oblasti odlaganja otpada, da se u navedenom kontesktu postave adekvatni vremenski standardi.

Oblast ambalažnog otpada u pravnom okiru R. Srbije primarno je regulisana Zakonom o ambalaži i ambalažnom otpadu iz 2009.godine.¹⁹ Ovaj propis kao najvažniji cilj postavlja smanjenje količine ambalažnog otpada i podsticanje na upotrebu recikliranih materijala, kako bi se smanjila količina odloženog otpada. Kroz odredbe navedenog zakona implementirana je relevantna regulativa Evropske unije u predmetnoj oblasti.

Uredbom o vrstama otpada za koje se vrši termički tretman, uslovima i kriterijumima za određivanje lokacije, tehničkim i tehnološkim uslovima za

i 14/2016.

15 Pravne tekovine Evropske unije u oblasti zaštite životne sredine obuhvataju propise iz oblasti: upravljanja otpadom, upravljanja vodama, kvalitet vazduha, zaštitu prirode i biodiverziteta, kontrolu industrijskog zagađenja i upravljanja rizicima, kontrolu genetski modifikovanih organizama, upravljanje bukom, klimatske promene i civilnu zaštitu.

16 Zakon o upravljanju otpadom, Službeni glasnik Republike Srbije, broj 36/2009, 88/2010 i 14/2016, član 1, stav 1.

17 Videti više: Strategija upravljanja otpadom za period 2010. - 2019. godine, Službeni glasnik Republike Srbije, broj 29/2010.

18 Uredba o odlaganju otpada na deponije, Službeni glasnik Republike Srbije, broj 92/2010.

19 Vidi Član 3. Zakona o ambalaži i ambalažnom otpadu, Službeni glasnik Republike Srbije, broj 36/2009

projektovanje, izgradnju, opremanje i rad postrojenja za termički tretman otpada, postupanju sa ostatkom nakon spaljivanja utvrđuju se vrste otpada za koje se vrši termički tretman, kao i kriterijumi za određivanje lokacije, tehnički i tehnološki uslovi za projektovanje, izgradnju, opremanje i rad postrojenja za termički tretman otpada, postupanje sa ostatkom nakon spaljivanja, kao i druga pitanja od značaja za rad postrojenja za termički tretman otpada.²⁰

Problem auto otpada, a samim tim i otpadnih guma, posebno je izražen u Republici Srbiji koja slovi za “deponiju” polovnih automobila sa prosečnom starošću od 15 godina. Otpadne gume predstavljaju značajan potencijalni izvor zagađenja, stoga je predmetna materija regulisana kroz Pravilnik o načinu i postupku upravljanja otpadnim gumama.²¹ Ovim pravilnikom su propisane mere sakupljanja, transporta, skladištenja i tretmana otpadnih guma i predviđeno da se 80 % guma reciklira, a samo 20 % iskoristi u energetske svrhe.

Polazeći od štetnih dejstava komponenti koje ulaze u sastav baterija i akumulatora, po životnu sredinu i zdravlje ljudi, usvojen je Pravilnik o načinu i postupku upravljanja istrošenim baterijama i akumulatorima.²² Navedeni pravilnik bliže propisuje sadržinu i izgled oznaka na baterijama, dugmastim baterijama i akumulatorima prema sadržaju opasnih materija, način i postupak upravljanja istrošenim baterijama i akumulatorima, kao i uređajima sa ugrađenim baterijama i akumulatorima, te predviđa obaveznu reciklažu istih.²³

ZAKLJUČNA RAZMATRANJA

Analiza propisa Republike Srbije u oblasti upravljanja otpadom ukazuje na činjenicu da su zahtevi relevantnih akata Evropske unije pretežno transponovani u normativni sistem naše države. Ipak, problem se javlja povodom implementacije donetih propisa u praksi. Do sada, naime, pitanjima upravljanja otpadom nije posvećena adekvatna pažnja, te se čini da su propisi u ovoj oblasti ostali na nivou pukih proklamacija. Navedo stanje svakako je u velikoj meri doprinelo visokom stepenu degradacije prirodnih resursa i zagađenosti životne sredine u R. Srbiji.

Jedan od krucijalnih problema u predmetnoj oblasti odnosi se i na obezbeđivanje finansijskih sredstava kako bi se ispunili svi relevantni operativni

20 Član 1. Uredbe o vrstama otpada za koje se vrši termički tretman, uslovima i kriterijumima za određivanje lokacije, tehničkim i tehnološkim uslovima za projektovanje, izgradnju, opremanje i rad postrojenja za termički tretman otpada, postupanju sa ostatkom nakon spaljivanja, Službeni glasnik Republike Srbije, broj 102/10.

21 Pravilnik o načinu i postupku upravljanja otpadnim gumama, Službeni glasnik Republike Srbije, broj 104/2009 i 81/2010.

22 Pravilnik o načinu i postupku upravljanja istrošenim baterijama i akumulatorima, Službeni glasnik Republike Srbije broj 86/2010

23 Ibid, član 1.

uslovi previđeni propisima Evropske unije. Pored toga, primenu zakona otežava nizak nivo prikupljanja otpada u ruralnim sredinama i postojanje brojnih ilegalnih deponija, kao i zalihe opasnog otpada u privremenim skladištima, koja predstavljaju ekološka žarišta čije je saniranje neophodno izvršiti u što kraćem roku.

Kao značajan segment razmatranja pitanja upravljanja otpadom u Republici Srbiji, treba istaći i nedovoljno izgrađenu društvenu i individualnu svest ljudi o značaju ove oblasti sa aspekta očuvanja prirodnih bogatstava i zaštite životne sredine. Ukoliko se nastavi trend zagađivanja životne sredine kroz neadekvatno upravljanje otpadom i ukoliko se posledice dosadašnjih aktivnosti u ovoj sferi ne saniraju, rezultate ćemo osetiti kako u pogledu degradacije opstanka brojnih biljnih i životinjskih vrsta, tako i kroz ozbiljne pretnje čovekom zdravlju i životu. Očuvanje prirodnih resura nema alternativu, te nije dovoljno samo postojanje adekvatne regulative, već i njena odgovarajuća primena.



Marijana Mladenov, Ph.D

*Assistant Professor at the Faculty of Law,
University Business Academy in Novi Sad*

Vladimir Avramovic, LL.M

*Teaching Assistant at the Faculty of Law,
University Business Academy in Novi Sad*

HARMONIZATION OF THE REGULATIONS OF THE REPUBLIC OF SERBIA WITH THE EUROPEAN UNION LAW CONCERNING THE WASTE MANAGEMENT

Abstract:

Significant aspect of the accession process of the Republic of Serbia to the European Union is transposition of the legal acts of the Union in the sphere of environmental protection, including the segment related to the matter of waste management. First of all, the paper examines the provisions of the Waste Framework Directive 2008/98/EC, which constitutes a crucial component of the waste management policy in the European Union, as well as other relevant regulations in the subject area. Special attention was devoted to the analysis of the Law on Waste Management, as the most important act in the mentioned field, within the legal system of the Republic of Serbia. The main objective of the paper refers to contribution in the context of the examination and possible changes of the national regulations in the process of the transposition of the Community acquis into the legal system of the Republic of Serbia concerning the subject area.

Keywords: *waste management, Waste Framework Directive 2008/98 / EC, Waste Management Law.*

L I T E R A T U R A

1. Chandrappa R, Bhusan Das D, (2012), *Solid Waste Management: Principles and Practice*, Springer Science & Business Media, New York.
2. Davies P, (2017), *European Union Environmental Law: An Introduction to Key Selected Issues*. Taylor & Francis, Nottingham.
3. Directive 1999/31/EC of the European Parliament and of the Council (2004) on the landfill of waste, Official Journal of the European Communities, **L 182**.
4. Directive 2000/76/EC of the European Parliament and of the Council (2004) on the incineration of waste, Official Journal of the European Communities, L332.
5. Directive 2004/12/EC of the European Parliament and of the Council amending Directive 94/62/EC on packaging and packaging waste, Official Journal of the European Communities, L047.
6. Directive 2008/98/EC of the European Parliament and of the Council (2008) on waste and repealing certain Directives, Official Journal of the European Communities, L312.
7. Directive 94/62/EC (2004) on packaging and packaging waste, Official Journal of the European Communities, L365.
8. Eurostat, Statistics Explained, Waste statistics, (2018, Maj 14), preuzeto sa: http://ec.europa.eu/eurostat/statistics-explained/index.php?title=Waste_statistics
9. Kumar, U., Singh, D., (2013), E – Waste Management through Regulations, *International Journal of Engineering Inventions* 3 (2), str.6-14.
10. Mihajlović, V., (2015), Model upravljanja otpadom zasnovan na principima smanjenja negativnog uticaja na životnu sredinu i ekonomske održivosti, doktorska disertacija, Fakultet tehničkih nauka, Univerzitet u Novom Sadu.
11. Nikolić, M. (2016), Upporedna analiza izabranih pokretača integrisanog sistema upravljanja otpadom na bazi pokazatelja u opštinama u Srbiji, doktorska disertacija, Fakultet za ekologiju i zaštitu životne sredine, Univerzitet „Union- Nikola Tesla“ Beograd.
12. Pravilnik o načinu i postupku upravljanja istrošenim baterijama i akumulatorima, Službeni glasnik Republike Srbije broj 86/2010.
13. Pravilnik o načinu i postupku upravljanja otpadnim gumama, Službeni glasnik Republike Srbije, broj 104/2009 i 81/2010
14. Rades, C., Tilesman, E. (2008), *Advances in Environmental Research*, Nova Publishers, New York.
15. Strategija upravljanja otpadom za period 2010. - 2019. godine, Službeni glasnik Republike Srbije, broj 29/2010

16. Uredba o odlaganju otpada na deponije, Službeni glasnik Republike Srbije, broj 92/2010
17. Uredba o vrstama otpada za koje se vrši termički tretman, uslovima i kriterijumima za određivanje lokacije, tehničkim i tehnološkim uslovima za projektovanje, izgradnju, opremanje i rad postrojenja za termički tretman otpada, postupanju sa ostatkom nakon spaljivanja, Službeni glasnik Republike Srbije, broj 102/10
18. Zakon o ambalaži i ambalažnom otpadu, Službeni glasnik Republike Srbije, broj 36/2009
19. Zakon o upravljanju otpadom, Službeni glasnik Republike Srbije, broj 36/2009 i 88/2010

CIP - Каталогизација у публикацији
Библиотека Матице српске, Нови Сад

340.134(4-672EU:497.11)(082)

**ТРАДИЦИОНАЛНИ научни скуп “Правнички дани проф. др
Славко Царић” (15 ; 2018 ; Нови Сад)**

Usaglašavanje pravne regulative sa pravnim tekovinama Evropske unije : [zbornik radova XV tradicionalnog naučnog skupa “Pravnički dani prof. dr Slavko Carić”] = Harmonisation of state legislation with EU legal acquisitions : [The collection of papers of the 15th Traditional Scientific Meeting “Legal Days prof. dr Slavko Carić”] / priredio, edited by Milorad Bejatović. - Novi Sad : Pravni fakultet za privredu i pravosuđe Univerziteta Privredna akademija = Faculty of Law for Business and Judiciary University Business Academy, 2018 (Novi Sad : Feljton). - 362 str. ; 24 cm

Tiraž 75. - Napomene i bibliografske reference uz tekst. - Bibliografija uz svaki rad. - Rezime na engl. jeziku uz svaki rad.

ISBN 978-86-6019-083-5

a) Правна регулатива - Усаглашавање - Србија - Европска унија - Зборници

COBISS.SR-ID 324457223